

شکار پروانه

و طراحی مسائل شطرنج

در سال ۱۹۶۲ بود که هورست تاپه عکاس در هتل مونتر پالاس سوئیس با ولادیمیر نابوکوف دیدار کرد. از آن پس تا سال ۱۹۷۷ که نابوکوف از دنیا رفت، هورست تاپه از نویسنده معروف لولیتا که دانشمند پرشوری نیز بود عکس گرفت، چه در خلوت او و چه در سرایش‌های کوهستانی سوئیس به هنگامی که پروانه شکار می‌کرد. در این کتاب، این عکس‌ها به همراه نقل قول‌های مختلفی از نابوکوف به چاپ رسیده است.

شکار پروانه و طراحی مسائل شطرنج از علائق جدی نابوکوف بودند که در این عکس‌ها به شکار پروانه توجه شده است. پروانه مورد علاقه ناباکوف، گونه‌ای به نام «دریاسالار سرخ» بود ولی این پرداخت ادبی ناباکوف به بیدها است که توجه بیشتری را به خود جلب می‌کند. هم در کتاب «دعوت به مراسم گردن زنی» و هم در داستان کوتاه «کریسمس»، بیدها در صحنه‌های پایانی ظاهر می‌شوند و نشان از مرگ جسمانی یک شخصیت و تولد روحانی او دارند. در هر دو مورد بیدها لک‌هایی شبیه به چشم روی بال‌هایشان را به رخ می‌کشند که سمبل روزنه‌هایی به سوی قلمرویی متعالی است.

من شکاف کوچک زندگی‌ام را کشف کرده‌ام، همان جایی که خاتمه یافت، همان جایی که زمان به چیزی دیگر جوش خورده بود، به چیزی حقیقتاً زنده، مهم، گسترده و... گنجایش صفات و لقب‌هاییم چقدر باید زیاد باشد که آنها را از حسی بلورین و شفاف پرکنم... بهترین کار این است که بعضی چیزها را ناگفته باقی گذاشت و گرنه دوباره سردرگم می‌شوم.

در داخل این شکاف کوچک غیرقابل تعمیر... به گمانم بتوانم همه آنها را ابراز کنم... فساد و تباهی رویاها، در به هم پیوستگی، در فروپاشی، ریشه دوانده است.

او درباره اقامتش در یک هتل می‌گوید: یکی از دلایل اقامتم در مونتر و این است که وقتی روی صندلی راحتی‌ام می‌نشینم منظره‌ای را می‌بینم که بسته به حال و هوای من یا دریاچه، فوق العاده آرامش بخش یا هیجان‌انگیز است.

نگاهی گذرا به کتاب «خیال‌پردازان عکاسی» نوشته «ماری وارتر مارین»

چرا نامی از عکاسان بزرگ ایرانی نیست؟!

که به شرح زندگی شخصی و حرفه‌ای هنرمندان بزرگ عکاسی نگاشته و ترجمه شده اما آنچه آن را از دیگر کتاب‌ها برجسته می‌کند، نوع نگاه آزاد و دور از داوری‌های سلیقه‌ای و غیرعلمی نویسنده کتاب به زندگی و آثار عکاسان بزرگ است.

طیف ۷۵ عکاسی که نویسنده در این کتاب به زندگی و آثار آنها پرداخته به آن میزان وسیع است که در یک سوی آن پیشگامان عکاسی همچون «اُرن اتر» و «آلفرد استایگلیتز» و در سوی دیگر «سانتو موفوکنگ» و «لیو ژنگ» قرار گرفته‌اند. این خود نشان از تنوع و گستردگی دید نویسنده به انواع رویکردها و نحله‌های عکاسی از قدیم تا معاصر دارد.

نویسنده کتاب خانم «ماری وارتر مارین» سعی کرده تا براساس نگاهی بی‌طرف، عکاسان برجسته‌ای را که به طور مستقیم یا غیرمستقیم در پیشرفت هنر عکاسی نقش و تأثیر داشته‌اند به خواننده خود معرفی کند. تنوع هنرمندان ذکر شده در این کتاب به میزانی است که در میان آنها هم با زندگی عکاسان معروف و شناخته شده آشنا می‌شویم و هم از شرح حال عکاسانی آگاه می‌شویم که به شیوه‌ای بسیار شخصی و به دور از رویکردهای مهم عکاسی به فعالیت و ذوق‌آزمایی در این هنر پرداخته‌اند. آنچه با مطالعه این کتاب باعث تعجب هر هنرمند و علاقه‌مند به هنر عکاسی می‌شود، جای خالی شرح حال عکاسان ایرانی در میان این ۷۵ عکاس است؛ این که چرا خانم مارین به عنوان استاد تمام رشته عکاسی دانشگاه سیراکیوس آمریکا، از ذکر نام و فعالیت‌های هنری عکاسان بزرگ ایرانی همچون «عباس عطار»، «کاوه گلستان»، «آلفرد یعقوب‌زاده»، «علی فریدونی»، «بهمن جلالی»، «سعید جان‌بزرگی»، «سعید صادقی» و بسیاری دیگر چشم‌پوشی کرده، سؤال مهمی است که بی‌شک در ذهن خواننده این کتاب متبادر می‌شود.

حداقل طی پنج دهه گذشته آثار این بزرگان عکاسی و دیگر هنرمندان هم‌رشته آنها در ایران، نه تنها نگاه هنردوستان ایرانی را به خود جلب کرده، بلکه باعث تحسین منتقدان بزرگ غربی نیز شده است؛ تا جایی که بدون اغراق می‌توان گفت، گوی سبقت را از بسیاری از هم‌پیشگان غیرایرانی خود ربوده‌اند. حال چرا خانم مارین بدون ارائه هیچ توضیحی در متن کتاب، از شرح حال و آثار چند عکاس گمنام و غیرمؤثر آفریقایی و آسیایی چشم‌پوشی نکرده ولی نامی از عکاسان بزرگ و تأثیرگذار ایرانی نبرده است سؤال است که ذهن خواننده این کتاب را به خود مشغول خواهد داشت. با وجود این به دور از اغراق می‌توان گفت که کتاب حاضر در کنار کتاب صد مفهومی که عکاسی را تغییر داد به سبب عمق و وسعت مطالب ارائه شده در آن، به زودی جایگاهی معتبر و برجسته در میان کتاب‌های مرجع دانشگاهی و دیگر کشورهای فارسی‌زبان باز خواهد کرد.

این که چرا خانم

مارین به عنوان

استاد تمام رشته

عکاسی دانشگاه

سیراکیوس

آمریکا، از ذکر نام

و فعالیت‌های

هنری عکاسان

بزرگ ایرانی

چشم‌پوشی کرده

سؤال مهمی

است

کلید مدارک (سند کمپانی، برگ سبز و کارت سوخت) سایپا QUIK-MT مدل ۱۴۰۱ به شماره موتور M15/9774341 شماره شاسی NAS841100N3442153 شماره انتظامی ۹۱ - ۹۹۶ ب ۹۷ به نام مریم حسن وند جمادی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

خودرو سواری دنا EF7 مدل ۱۳۹۶ به رنگ مشکی شماره انتظامی ایران ۴۳ - ۱۲۶ ق ۴۳ شماره موتور 147H0317708 شماره شاسی NAAW01HE7HE470842 به مالکیت عباسعلی افشاری ابوالکرمو سرقت گردیده و فاقد اعتبار است.

سازمان آگهی‌ها روزنامه جام جم
۴۹۱۰۵۰۰۰
daneshpayam.agahi@gmail.com

روزنامه فرهنگی اجتماعی صبح ایران
جام جم